

Yttrande

Datum
2018-09-26

Dnr
2897-18
Ert Dnr
M 3682-18
Direkt
010-6986035

Mottagare
Mark- och miljööverdomstolen
Box 2290
103 17 Stockholm

Handläggare
Åsa Gunnarsson
Enheten för tillsynsvägledning och miljöbalksprövning
asa.gunnarsson@havochovatten.se

Yttrande i mål om tillstånd till vattentoalett med sluten tank på fastigheten [borttagen uppgift enligt GDPR] i Norrtälje kommun

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över handlingarna i målet och myndighetens inställning till begränsningen att bara tillåta vattentoaletter där den genomsnittliga spolvattenmängden underskrider en liter per spolning samt Mark- och miljödomstolens definition av snålspolande respektive extremt snålspolande toalett. Myndigheten lämnar följande yttrande.

Havs- och vattenmyndigheten väljer att i detta ärende bara uttala sig generellt om tekniken ifråga och inte specifikt i det enskilda fallet.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten anser att det i enlighet med hushållningsprincipen i 2 kap 5 § miljöbalken generellt sett är skäligt att kräva att de nya toaletter som ansluts till slutna tankar är extremt snålspolande eftersom det medför färre antal transporter, underlättar hanteringen av avloppsfraktionerna samt minskar vattenförbrukningen utan anmärkningsvärt högre kostnad jämfört med en vanlig snålspolande toalett.

Beskrivning av ärendet

Bygg- och miljönämnden i Norrtälje kommun beslutade att avslå en ansökan om vattentoalett med sluten tank på fastigheten [borttagen uppgift enligt GDPR] i Norrtälje kommun. Skälet till avslaget var att det med hänsyn till förhållandena på platsen inte var godtagbart att tillåta en vattentoalett där den genomsnittliga spolvattenmängden överskrider en liter per spolning. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Stockholms län som avslag överklagandet. Länsstyrelsens beslut överklagades till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Mark- och miljödomstolen beslutade, med ändring av Länsstyrelsens beslut, att upphäva nämndens beslut samt återförvisa målet till nämnden för fortsatt handläggning och för meddelande av tillstånd för vattentoalett med sluten tank på fastigheten med de villkor och andra bestämmelser som kan behövas för anordningens uppförande och användning. Mark- och miljödomstolens dom har

överklagats till Mark- och miljööverdomstolen som har beviljat prövningstillstånd och efterfrågat Havs- och vattenmyndighetens synpunkter.

Motivering

Mark- och miljödomstolens definition av en snålspolande toalett är en toalett med en spolmängd på mellan en och fyra liter per spolning, där den genomsnittliga spolmängden är under två liter per spolning. En toalett med en spolmängd under en liter är enligt domstolen att definiera som en extremt snålspolande toalett.

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att definitionen av en extremt snålspolande toalett stämmer med den som används på marknaden men kan inte hitta stöd för Mark- och miljödomstolens definition av en snålspolande toalett. Havs- och vattenmyndigheten känner inte till någon toalettmodell på den svenska marknaden som har en genomsnittlig spolmängd under 2 liter men över 1 liter och som därmed skulle kunna räknas som snålspolande enligt Mark- och miljödomstolens definition. Många av de moderna toalettmodeller som finns på marknaden idag och skulle kunna sägas vara snålspolande är dubbelspolande med ca 2 eller 4-6 liter vatten, beroende på stor eller liten spolning, vilket ger en genomsnittlig spolmängd på över 2 liter.

Enligt Mark- och miljödomstolens definition av en extremt snålspolande toalett finns vad Havs- och vattenmyndigheten känner till två typer av tekniska lösningar på den svenska marknaden. Den ena lösningen är en toalett med dubbel spolfunktion och en urinskål i främre delen av toaletten som spolar med ca 0,3 eller 2,5 liter vatten beroende på stor eller liten spolning och den andra är en vakuumtoalett som spolar med ca 0,6 liter vatten. Toaletten med dubbel spolfunktion installeras som en vanlig toalett medan vakuumtoaletten kräver särskilda ledningar.

Havs- och vattenmyndigheten anser att det generellt sett inte är oskäligt att kräva att de toaletter som ansluts till slutna tankar är extremt snålspolande. Fördelarna med extremt snålspolande toaletter är ur ett samhällsperspektiv många.

- Antalet transporter som krävs vid tömning av de slutna tankarna kan mer än halveras om krav finns på extremt snålspolande istället för de snålspolande toaletter som finns på marknaden. Tekniken bidrar därmed till att uppnå miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö.
- I de fall det finns ett kretsloppsanpassat omhändertagande av avfallet så är det vanligtvis en förutsättning att extremt snålspolande toaletter är anslutna eftersom avfallet annars är svårt att behandla i anläggningen för hygienisering. Dessutom blir det behandlade materialet mer utspätt och därmed mindre attraktivt för spridning

på jordbruksmark. Lösningen uppfyller hushållningsprincipen i 2 kap. 5 § miljöbalken.

- Vattenförbrukningen blir mindre vilket kan vara av stor vikt i områden med ojämn eller dålig tillgång på vatten. Vilket bidrar till att uppnå miljökvalitetsmålet grundvatten av god kvalitet.

Tekniken är allmänt tillgänglig och kostnaden för inköp och installation av en dubbelspolande urinseparerande toalett är heller inte anmärkningsvärt högre än för de snålspolande toaletter som finns på marknaden. Installation av vakuumtoaletter i befintliga byggnader kan innebära en högre kostnad, beroende på byggnadssätt. Eftersom den slutna tanken behöver tömmas mer sällan minskar dock fastighetsägarens kostnad för tömningen.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Mats Svensson efter föredragning av enhetschefen Ann Lundström. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit utredarna Åsa Gunnarsson samt Margareta Lundin Unger och verksjuristen Martin Jansson.

Mats Svensson

Ann Lundström

